

Vergaderjaar 1995–1996

24 521

Wijziging van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 1995 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 5

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 18 december 1995

Zoals tijdens het mondeling overleg op 16 november 1988 met de toenmalige vaste commissie voor Ontwikkelingssamenwerking is overeengekomen, informeer ik u hierbij over de nog in 1995 te realiseren mutaties binnen de beschikbare middelen van de homogene groep ontwikkelingssamenwerking (de jaarlijkse decemberbrief). Het betreft hier de wijzigingen ten opzichte van de stand in de tweede wijzigingswet, welke onlangs bij uw Kamer is ingediend.

De mutaties zijn het gevolg van geraamde overschrijdingen en onderschrijdingen op een aantal artikelen doordat het verwachte uitgavenniveau in 1995 van het totale pakket aan activiteiten in een programma (c.q. (sub)artikel) thans hoger of lager wordt geraamd dan ten tijde van de opstelling van de tweede wijzigingswet. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het zich ten opzichte van eerdere verwachtingen sneller dan wel langzamer dan voorzien realiseren van uitgaven op de activiteiten in een programma in vergelijking met de tweede wijzigingswet. De aanwending van de door deze mutaties beschikbaar gekomen middelen leidt eveneens tot wijzigingen van de bedragen voor enkele artikelen.

Onderstaand zijn de hieruit voortvloeiende verlagingen en verhogingen op artikelniveau vermeld.

Verlagingen

art. 02.06	Noodhulp aan niet-DAC-landen	0,500 mln
art. 03.12	Grondstoffen	0,691 mln
art. 03.17	Rentesubsidies en apparaatskosten NIO	10,924 mln
art. 03.21	Voorlichting, bewustwording en advisering OS	0,129 mln
art. 03.22	Garantiebetalingen u.h.v. NIO-leningen	10,000 mln
art. 03.28	Vrouwen en ontwikkeling	1,500 mln
art. 03.29	Stedelijke armoedebestrijding	0,800 mln

art. 03.30	Bedrijfsleven en ontwikkeling	17,512 mln
art. 03.33	Noodhulp	2,000 mln
art. 03.34	Programma-ondersteuning en -vernieuwing	2,994 mln
art. 03.36	Multilaterale fondsen en programma's	12,040 mln
art. 03.37	Internationaal onderwijs	5,607 mln
art. 03.45	Milieubeleid in ontwikkelingslanden	9,000 mln
art. 03.46	Landenprogramma Azië en Oost-Europa	18,615 mln
art. 03.47	Landenprogramma Afrika	1,700 mln
art. 03.48	Landenprogramma Latijns-Amerika	3,500 mln
Subtotaal verlagingen hoofdstuk V		97,512 mln
KabNa (hoofdstuk IV)		45,000 mln
Totaal verlagingen onder het OS-plafond		142,512 mln

Verhogingen

art. 01.01	Kosten accountantscontrole O.S.	0,162 mln
art. 03.11	Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)	1,537 mln
art. 03.18	Huisvesting OS	0,003 mln
art. 03.20	Subs.inst. (excl. M-deel)	0,006 mln
art. 03.27	Onderzoek en technologie	2,000 mln
art. 03.32	Betalingsbalanssteun en schulden	121,173 mln
Subtotaal verhogingen hoofdstuk V		124,881 mln
Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (hoofdstuk VIII)		0,521 mln
Financiën (hoofdstuk IXb)		17,053 mln
Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (hoofdstuk XIV)		0,057 mln
Totaal verhogingen onder het OS-plafond		142,512 mln

Toelichting per artikel

Artikel 01.01 Kosten accountantscontrole O.S.-activiteiten

Als gevolg van een toename van het aantal controles wordt op dit artikelonderdeel (01.01.03) een overschrijding verwacht van 0,162 miljoen.

Artikel 02.06 Noodhulp aan niet-DAC-landen

Voor dit artikel bleek een aantal in de planning opgenomen verplichtingen niet in 1995 tot uitgaven te leiden. Dit artikel kan met 0,500 miljoen neerwaarts worden aangepast.

Artikel 03.11 Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)

Als gevolg van koersverschillen (NLG versus ECU) bedraagt de feitelijke realisatie 192,037 mln, i.c. een overschrijding van 1,537 miljoen.

Artikel 03.12 Grondstoffen

Per saldo wordt er op dit artikel een onderschrijding verwacht van 0,691 miljoen. Voor het onderdeel Gemeenschappelijk grondstoffenfonds (artikelnummer 03.12.04) betreft dit een bedrag van 0,006 miljoen ontstaan door koersverschillen. Voor het onderdeel Ontwikkelingsprojecten m.b.t. grondstoffen (artikelnummer 03.12.06) is de hoogte van de voorgestelde mutatie 0,685 miljoen. Deze is o.a. het gevolg van het niet doorgaan van een bijdrage aan de Internationale Jute Organisatie. Vanwege de aard van dit projectvoorstel en de uitspraak van de projectencommissie van de Internationale Jute Organisatie kan voorfinanciering

voor een periode groter dan drie maanden niet worden toegestaan. De betaling zal eerst in 1996 plaatsvinden.

Artikel 03.17 Rentesubsidies en apparaatskosten NIO

Alle uitgaven inzake de rentesubsidies aan de NIO zijn thans gerealiseerd, waardoor de totale omvang van de ten laste van dit onderdeel in 1995 gebrachte declaraties van de NIO 267,076 miljoen bedraagt, i.c. een overschrijding van 10,924 mln.

Artikel 03.18 Huisvesting OS

Dit artikel wordt met 0,003 miljoen verhoogd. Dit heeft betrekking op de verhoging van de bijdrage in de huurkosten.

Artikel 03.20 Subs. inst. (excl. M-deel)

Dit artikel wordt verhoogd met 0,006 miljoen. Deze verhoging heeft betrekking op de uitkering van de loonbijstelling t.b.v. het Afrika Studie Centrum.

Artikel 03.21 Voorlichting, bewustwording en advisering O.S.

De totale neerwaartse bijstelling bedraagt voor dit artikel 0,129 miljoen. Op de artikelonderdelen Voorlichtingsactiviteiten OS (artikelnummer 03.21.02) en SamSam en IS/Scherpenzeel (artikelnummer 03.21.05) is een overschrijding ontstaan van respectievelijk 0,020 miljoen en 0,019 miljoen, als gevolg van het betalen van declaraties op in 1995 aangegane verplichtingen. Op artikelonderdeel Natuur- en Milieu-educatie-NME (artikelnummer 03.21.03) ontstaat per saldo een overschrijding van 0,047 miljoen. Deze wordt veroorzaakt doordat declaraties terzake niet tijdig zijn ontvangen. Met betrekking tot artikelonderdeel NAR en RAWOO (artikelnummer 03.21.04) ontstaat er per saldo een overschrijding van 0,121 miljoen. Hiervan heeft 0,081 miljoen betrekking op het NAR-gedeelte inzake het niet beschikbaar zijn van het MERIT-instituut t.b.v. advisering over ontwikkelingssamenwerking en technologie. Voor ca. 0,040 miljoen heeft de overschrijding betrekking op het RAWOO-gedeelte. Deze wordt veroorzaakt doordat voor programmastudies de daarvoor geraamde uitgaven uit het coördinatiefonds worden betaald.

Artikel 03.22 Garantiebetalingen u.h.v. NIO-leningen

Ten laste van dit artikel zal naar verwachting geen betaling meer in 1995 plaatsvinden, zodat een vermoedelijke overschrijding op dit garantie-onderdeel zal ontstaan van ca 10 mln.

Artikel 03.27 Onderzoek en technologie

De verwachting is dat dit artikel met ca. 2,00 miljoen zal worden overschreden. Dit wordt veroorzaakt doordat rekeningen, waarvan aanvankelijk werd aangenomen dat deze niet meer zouden worden ontvangen, alsnog moeten worden betaald.

Artikel 03.28 Vrouwen en ontwikkeling

Ten opzichte van de stand van de tweede wijzigingswet heeft een neerwaartse aanpassing plaatsgevonden van 1,50 miljoen. Dit wordt veroorzaakt doordat de uitgaven via het «Vrouwenfonds lokaal», i.e. een deel van het budget dat is gedelegeerd naar de posten, trager verlopen dan aanvankelijk was geïndiceerd.

Artikel 03.29 Stedelijke armoedebestrijding

De verlaging van het kasplafond met 0,8 miljoen is grotendeels het gevolg van vertraging in de rapportage met betrekking tot de uitvoering van het project «Healthy Cities», waardoor de uitgaven met betrekking tot dit project niet meer dit jaar kunnen plaatsvinden.

Artikel 03.30 Bedrijfsleven en ontwikkeling

Per saldo ontstaat er op dit artikel een onderschrijding van 17,512 miljoen. Op het PUM-programma (artikelonderdeel 03.30.03) ontstaat er een overschrijding van 0,288 miljoen als gevolg van het ontvangen van declaraties met betrekking tot secretariaatskosten uit het jaar 1994. Op het artikel Ontwikkelingsrelevante exporttransacties (artikelonderdeel 03.30.06) wordt een neerwaartse bijstelling voorgesteld van 17,800 mln. De achterliggende reden hierbij is gelegen in het feit dat de ontvangende partijen er niet (tijdig) in slagen om het commercieel te financieren deel van de transacties rond te krijgen.

Artikel 03.32 Betalingsbalanssteun en schulden

Het aan dit artikel toe te voegen bedrag van 121,173 miljoen is bestemd voor de financiering van schuldverlichtingsmaatregelen. De gekozen beleidsinstrumenten passen binnen het schuldenbeleidskader, zoals weergegeven in de Memorie van Toelichting op de begroting 1995. Het betreft hier multilaterale schuldverlichtingoperaties ten behoeve van Malawi (fifth dimension 6,60 mln), Bolivia (IBRD 10,00 mln) en Senegal (IDA debt reduction facility 3,30 mln). Malawi en Bolivia gaan gebukt onder een zeer hoge multilaterale schuldenlast. Tezamen met andere donoren beoogt Nederland deze hoge schuldenlast te verlichten. De bijdrage voor Senegal vloeit voort uit een door de Wereldbank georganiseerde steunactie om commerciële schulden van Senegal uit de markt te halen. Naast Nederland participeren Zwitserland, Frankrijk en IDA in deze opkoopoperatie.

Daarnaast betreft het kwijtschelding van de schuldendienst over 1995 voor Angola (10,50 mln) en kwijtschelding van hoofdsommen van in het verleden door Nederland verstrekte ODA-leningen, ten behoeve van de volgende samenwerkingslanden: Ecuador (12,00 mln), Jamaica (17,70 mln), Sri Lanka (10,50 mln), Vietnam (20,80 mln) en Zimbabwe (37,00 mln). De schuldendienstkwijtschelding voor Angola betekent verdere steun in het kader van de wederopbouw. Voor wat betreft de kwijtschelding van hoofdsommen is prioriteit verleend aan bovenstaande samenwerkingslanden, omdat deze kwijtschelding ofwel impliceert dat deze landen schuldenvrij worden op het gebied van opgenomen Nederlandse ontwikkelingsleningen (Ecuador en Vietnam), ofwel dat voor enkele landen de omvang van de, in het verleden opgebouwde, bilaterale schuldenportefeuille verdere afbouw van deze portefeuille rechtvaardigt. Voor Sri Lanka en Zimbabwe zijn dit jaar nog geen schuldverlichtingsmaatregelen getroffen. Voor Jamaica sluit deze kwijtschelding van hoofdsommen aan bij de eerdere kwijtschelding van de schuldendienst over 1995.

Zoals gebruikelijk zal de Kamer begin 1996 een overzicht toegaan van de in 1995 genomen schuldverlichtingsmaatregelen.

Artikel 03.33 Noodhulp

Voor het artikelonderdeel «Activiteiten m.b.t. mensenrechten en democratiseringprocessen» (artikelonderdeel 03.33.03) bleek een aantal in

de planning opgenomen verplichtingen niet in 1995 tot uitgaven te leiden. Dit artikel kan derhalve met 2,000 miljoen neerwaarts worden aangepast. Ten laste van het artikelonderdeel «humanitaire noodsituaties» worden nog uitgaven verricht. Dit kan een overschrijding van dit artikelonderdeel tot gevolg hebben, welke dan een neerslag zal vinden in de bandbreedte.

Artikel 03.34 Programma-ondersteuning en -vernieuwing

Per saldo wordt er op dit artikel een onderschrijding verwacht van 2,994 miljoen. Voor het onderdeel Project-programmavoorbereiding en begeleiding (artikelonderdeel 03.34.01) wordt een onderschrijding verwacht van ca. 0,900 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door het langzamer dan verwacht ontvangen van declaraties en afrekeningen met betrekking tot de betreffende projecten.

Voor het onderdeel Communicatieprogramma (artikelonderdeel 03.34.05) wordt de overschrijding van 0,250 miljoen onder andere veroorzaakt door een extra bijdrage aan de Stichting Communicatie Ontwikkelingssamenwerking ten behoeve van een urgent project op Sint Maarten (overbruggingsfinanciering van The Daily Herald in de maanden na de orkaan). Het resterende deel betreft een bijstelling van de te conservatief gebleken uitgavenramingen.

Het artikelonderdeel 03.34.06 valt in twee (sub)onderdelen uiteen, «doelbijdragen» en «overige». Voor Doelbijdragen wordt rekening gehouden met een overschrijding van ca. 0,263 miljoen als gevolg van een te grote hardheidscorrectie op de reeds aangegane verplichtingen. Voor «overige» wordt een onderschrijding voorzien van 2,54 miljoen.

Deze is in hoofdzaak terug te voeren op de afwikkeling van de «Global Coalition for Africa»-bijeenkomst die in november 1995 te Maastricht plaatsvond en van andere activiteiten in het kader van deze bijeenkomst zoals een cultureel festival, een NGO-dag en de uitgave van publikaties. De meeste uitgaven worden gedaan op basis van declaraties. Deze worden geleidelijk ingediend en zullen voor het merendeel eerst begin 1996 tot betaling leiden.

Artikel 03.36 Multilaterale fondsen en programma's

Per saldo ontstaat er op dit artikel een onderschrijding van 12,040 miljoen. Op het onderdeel Speciale programma's (Artikelonderdeel 03.36.09) ontstaat een onderschrijding van 12,700 miljoen. In tegenstelling tot wat eerder dit jaar mocht worden aangenomen, hebben nieuwe verplichtingen in 1995 slechts in beperkte mate tot uitgaven geleid. In de meeste gevallen was dit het gevolg van het feit dat geruime tijd verstreek tussen het moment van toezegging en het moment waarop door de betreffende organisaties een uitgewerkt projectvoorstel werd ingediend. Daarnaast droeg ook de vertraging in de uitvoering van een aantal lopende activiteiten ertoe bij dat de uitgaven achterbleven bij de ramingen.

Op het onderdeel Vredesoperaties in ontwikkelingslanden (artikelnummer 03.36.10) ontstaat een overschrijding van 0,660 miljoen. Van het ministerie van Defensie is bericht ontvangen dat de te verwachten kosten in 1995 uiteindelijk zullen oplopen tot 80,660 miljoen.

Artikel 03.37 Internationaal onderwijs

Per saldo ontstaat er op dit artikel een onderschrijding van 5,607 miljoen.

Op het onderdeel «Medefinanciering van Hoger Onderwijs Samenwerking» (MHO, artikelonderdeel 03.37.01) ontstaat een overschrijding

van 0,038 miljoen als gevolg van een nagekomen declaratie voor een formuleringsmissie die het niveau van de beschikbare middelen te boven gaat.

Op het artikelonderdeel «Directe steun aan opleidingsinstituten in ontwikkelingslanden» (DSO, artikelonderdeel 03.37.02) ontstaat een onderschrijving van per saldo 2,675 miljoen.

Dit artikelonderdeel bestaat uit de volgende budgetten:

- Nederland – «Joegoslavië»-samenwerking
- Nederland – Israël-samenwerking
- DSO

De onderschrijving wordt veroorzaakt doordat door de aard van het programma de behandeling van de projectvoorstellen niet altijd goed in de tijd is te plannen (het instituut in het ontvangende land is verantwoordelijk voor het formuleren van het projectvoorstel). Een aantal voorstellen, waarvan was voorzien dat deze in 1995 zouden worden goedgekeurd, is thans nog in voorbereiding. Tevens voldeden de ontvangen rapportages niet altijd aan de toetsingscriteria, waardoor nader overleg met de counterpartinstellingen noodzakelijk bleek.

Een aantal declaraties heeft daardoor niet tot (volledige) betaling geleid.

Op het onderdeel «Samenwerking met internationaal onderwijs instituten» (SIO) is een onderschrijving te verwachten van 2,970 miljoen. Dit is onder andere het gevolg van de gecompliceerde overlegstructuur tussen counterpartinstellingen, betrokken ambassade, IO-instelling en het departement in Den Haag. Een aantal voorziene eerste-termijnbetalingen is als gevolg van deze structuur niet gerealiseerd. Tevens bleek een aantal ontvangen verantwoordingen niet aan de toetsingscriteria te voldoen. Dit heeft eveneens bijgedragen tot een onderschrijving van 2,490 miljoen.

Op het budget voor het Fellowships-programma is een onderschrijving te verwachten van 0,480 miljoen, doordat binnen de «refresher courses» enerzijds enkele rapportages niet tijdig werden ontvangen en anderzijds de uitgaven in sommige gevallen lager zijn uitgevallen dan aanvankelijk werd geraamd.

Artikel 03.45 Milieubeleid in ontwikkelingslanden

Naar verwachting ontstaat op dit artikel een onderschrijving van ca. 9,00 miljoen. Voor het onderdeel – Bilaterale activiteiten (artikelonderdeel 03.45.01) wordt een onderschrijving verwacht van 7,500 miljoen als gevolg van het feit dat de uitwerking van een aantal projectvoorstellen van een enkele grotere projecten (bossen en energie) meer tijd vergt dan aanvankelijk werd voorzien. Betreffende projecten zullen daarom niet ultimo 1995, maar begin 1996 van start gaan.

Op het onderdeel – Multilaterale bijdragen (artikelonderdeel 03.45.02) wordt een onderschrijving verwacht van 1,50 miljoen vanwege een lagere liquiditeitsbehoefte van een groot project, t.w. de ondersteuning van eco-regionaal onderzoek in het kader van de CGIARS.

Artikel 03.46 Landenprogramma Azië en Oost-Europa

Het voorstel voor verlaging van het landenprogramma Azië met 30,615 miljoen (artikelonderdeel 03.46.01) is gebaseerd op de volgende ontwikkelingen:

In het Pakistan-programma zal naar verwachting een onderbesteding plaatsvinden van 3,7 miljoen; deels veroorzaakt doordat voor een aantal projecten, die nog niet in uitvoering waren genomen reeds ramingen waren opgenomen. Deze projecten kunnen – naar nu duidelijk is geworden – niet meer in 1995 in uitvoering worden genomen. Deels wordt de onderschrijving veroorzaakt door een cumulatie van lagere uitgaven in de uitgebreide projectenportefeuille.

Hetzelfde geldt ipso facto voor de neerwaartse bijstelling van het

Bangladesh-programma met 6,7 miljoen. Een drietal projecten bleef sterk achter bij de planning. Dit resulteerde in lagere uitgaven met een totaal bedrag van 3,5 miljoen. Voor 1 project geldt dat door politieke stakingen de benodigde rapportage, geldend als directe betaalvoorwaarde, niet werd ontvangen. Hierdoor kon 1,80 miljoen niet worden betaald. De resterende 1,4 miljoen aan lagere uitgaven wordt veroorzaakt door een latere start van een aantal projecten dan oorspronkelijk was gepland.

De resterende onderuitputting met betrekking tot het India-programma van 9,80 miljoen wordt veroorzaakt door het achterblijven van de uitgaven bij de oorspronkelijke verwachtingen voor een groot aantal projecten.

Voor «Overig Azië» geldt dat in de landen India, Sri Lanka en Vietnam de projectuitgaven achterblijven bij de ramingen. In totaal blijven de uitgaven ca. 6,015 miljoen achter bij de raming. Enkele verwachte uitgaven in Laos voor een totaal bedrag van 2,0 miljoen voor programma's via UNDP en ADB werden niet gerealiseerd. Een eerder dit jaar geprogrammeerde bijdrage aan rehabilitatiehulp Sri Lanka – waartoe de desbetreffende begrotingspost bij een eerdere begrotingswijziging was opgehoogd – bleek nog niet in uitvoering te kunnen worden genomen, omdat de Srilankaanse regering niet in staat gebleken is om op tijd een uitgewerkt voorstel in te dienen. Eveneens werd de beoordeling van een regionaal ILO-programma met verwachte uitgaven in 1995 van 0,7 miljoen aangehouden, aangezien niet alle gegevens voor een goede beoordeling beschikbaar waren.

Voor het onderdeel Centraal Aziatische republieken en Oost-Europa (artikelonderdeel 03.46.02) houdt de verwachte overschrijding van 12,00 miljoen volledig verband met het op gang komen van het wederopbouwproces in Bosnië-Herzegowina. Als eerste donor heeft Nederland een concrete toezegging gedaan voor het ondersteunen van dit proces en het normaliseren van de betrekkingen van Bosnië-Herzegowina met de Wereldbank. De totale toezegging bedraagt US\$ 25,00 miljoen, waarvan US\$ 10,00 miljoen (equivalent in Nederlandse guldens 16,00 miljoen) ten laste komt van 1995.

Artikel 03.47 Landenprogramma Afrika

Op dit artikel zal naar verwachting een onderschrijding ontstaan van ca. 1,700 miljoen.

Redenen voor deze onderschrijding zijn onder meer te verklaren uit de lager uitgevallen betaalafroepen dan geraamd.

Artikel 03.48 Landenprogramma Latijns-Amerika

Per saldo wordt op dit artikel een onderschrijding verwacht van 3,500 miljoen. Het betreft hier een verlaging voor het «Midden-Amerika»-programma van 1,00 miljoen als gevolg van het feit dat in 1995 projecten zijn goedgekeurd met een minder financieel belang dan voorgaande jaren, waardoor de aanloopvoorschotten of eerste-termijnbetalingen naar de uitvoerende organisaties lager uitvallen.

Voor de Andesregio wordt een verlaging van 2,50 miljoen verwacht. Deze verlaging is het gevolg van het feit dat de Wereldbank voor ontwikkelingsprojecten in Chili en Bolivia de betaalafroepen niet in 1995 indient wegens voldoende liquiditeit bij de Wereldbank zelf.

Daarenboven leidt de devaluatie van de US\$ – ten opzichte van de koers waartegen contracten zijn gesloten – tot lagere uitgaven in guldens.

KabNa (hoofdstuk IV)

De uitgaven van dit hoofdstuk zullen naar verwachting ca. 45,00 miljoen minder bedragen dan was geraamd. De middelen zullen in 1996 door

toepassing van de bandbreedte in haar geheel in 1996 ter beschikking van KabNa worden gesteld.

Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (hoofdstuk VIII)

Als gevolg van de loonbijstelling nemen de kosten van de subsidies aan instituten en cursussen van internationaal onderwijs, zoals het Afrika Studie Centrum ASC, het Institute of Social Studies ISS, International Trading Centre for Aerial Surveys ITC en het NUFFIC toe met 0,521 miljoen.

Financiën (Hoofdstuk IXb)

De uitgaven van dit hoofdstuk nemen toe met per saldo 17,053 miljoen (categorie IIIb met 16,250 miljoen en categorie VIc met 0,803 miljoen). De overschrijding met betrekking tot categorie 1118 – multilaterale financiële instellingen – is als volgt ontstaan. Van het ministerie van Financiën is vernomen dat een tweetal betalingen aan IDA, termijnbetalingen 9 & 10, nog lastens 1995 gebracht dienen te worden. Het ministerie van Financiën heeft de hiermee samenhangende mutatie niet verwerkt in de tweede wijzigingswet. Het totaal van de termijnbetalingen 9 & 10 waarmee de voor het IDA gereserveerde middelen bij OS worden overschreden bedraagt 20,890 miljoen. Eveneens is van het ministerie van Financiën een wijziging ontvangen in de doorberekening van de contributie aan het IDB van 1,247 miljoen alsmede van een lagere termijnbetaling aan het AFDF van 3,393 miljoen.

Tezamen bedraagt deze overschrijding 4,64 miljoen.

De overschrijding met betrekking tot categorie VIc – garantiebetalen uit hoofde van EIB-leningen – is ontstaan doordat de realisatie van de garantiebetalen uit hoofde van EIB-leningen met betrekking tot de overeenkomst van Lomé thans 1,928 miljoen bedraagt.

Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (hoofdstuk XIV)

De uitgaven van dit hoofdstuk, welke aan de homogene groep ontwikkelingssamenwerking onder categorie VI – subsidies aan instituten en cursussen van internationaal onderwijs en onderzoek – worden doorberekend, zullen met 0,057 miljoen toenemen als gevolg van het toekennen van de Algemene Salaris Maatregel aan het Afrika Studie Centrum. Tevens worden op dit hoofdstuk de huisvestingskosten van het CTA – na verhuizing van dit instituut van Ede naar Wageningen – welke jaarlijks op 0,100 miljoen worden geraamd en waarvan 50% ten laste van LNV en 50% via de LNV-begroting komt aan het OS-plafond toegerekend.

Conform mijn toezegging is als bijlage bij deze brief een overzicht gevoegd – volgens de indeling van de extra comptabele staat – waarin de mutaties uit hoofde van de eerste en de tweede wijzigingswet en uit hoofde van deze brief zijn opgenomen.

De minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
J. P. Pronk

UITVOERING BEGROTING 1995 (in duizenden guldens)
ANNEX BIJ DE TOELICHTING BIJ DE DECEMBERBRIEF 1995

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December-brief	Saldo 1995
I. Speciale programma's	1 238 023	121 049	1 359 072	99 554	1 458 626	83 260	1 541 886
II. Landenprogramma's	1 341 486	78 315	1 419 801	- 11 871	1 407 930	- 23 815	1 384 115
III. Ontwikkelingsfinanciering via Internationale Organisaties	1 693 096	- 41 400	1 651 696	- 23 244	1 628 452	5 056	1 633 508
IV. Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma	604 430	9 635	614 065	2 600	616 665		616 665
V. Samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba	211 547	32 252	243 799	0 998	244 797	- 41 085	203 712
VI. Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking	1 594 578	- 13 731	1 580 847	- 1 039	1 579 808	- 23 416	1 556 389
Totaal Ontwikkelingssamenwerking	6 683 160	186 120	6 869 280	66 998	6 936 278	- 0 000	6 936 275
w.v. leningen (kap.mrkt.middelen)	1 170	10 567	11 737		11 737		11 737
w.v. schenkingen (begrotingsmiddelen)	6 681 990	175 553	6 857 543	66 998	6 924 541	- 0 000	6 924 538
Hulpplafond excl. bandbreedte	6 665 750	134 500	6 800 250	66 000	6 866 250		6 866 250
Bandbreedte 1992 kap.mrkt.middelen	0 200		0 200		0 200		0 200
Bandbreedte 1992 begrotingsmiddelen	10 600		10 600		10 600		10 600
Bandbreedte 1993 kap.mrkt.middelen	0 970		0 970		0 970		0 970
Bandbreedte 1993 begrotingsmiddelen	5 640		5 640		5 640		5 640
Bandbreedte 1994 kap.mrkt.middelen	p.m.	10 567	10 567		10 567		10 567
Bandbreedte 1994 begrotingsmiddelen	p.m.	41 053	41 053	0 998	42 051		42 051
Compensabele ontvangsten	p.m.						
Totaal begrotingsmiddelen	6 681 990	175 553	6 857 543	66 998	6 924 541		6 924 541
Totaal kap.mrkt.middelen	1 170	10 567	11 737		11 737		11 737
Totaal middelen	6 683 160	186 120	6 869 280	66 998	6 936 278		6 936 278

CATEGORIE I: Speciale programma's (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijn.	Saldo 1995	Tweede wijn.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a.1. Milieubeleid in ontwikkelingslanden								
– bilaterale activiteiten	110 000	15 000	125 000	– 10 000	115 000	– 7 500	107 500	V-03.45.01
– multilaterale bijdragen	45 000	– 15 000	30 000	– 2 500	27 500	– 1 500	26 000	V-03.45.02
– MILIEV-programma	40 000	– 5 500	34 500	– 33 000	1 500		1 500	V-03.45.03
a.2. Onderzoek	49 000		49 000		49 000	2 000	51 000	V-03.27/XIV
a.3. Vrouwen en ontwikkeling	25 000	7 450	32 450	12 000	44 450	– 1 500	42 950	V-03.28
a.4. Stedelijke armoedebestrijding	8 000		8 000	2 000	10 000	– 0 800	9 200	V-03.29
b. Programma's Bedrijfsleven en Ontwikkeling								
b.1. Middelenvoorziening FMO								
– begrotingsmiddelen	110 000		110 000		110 000		110 000	V-03.30.01
b.2. Speciale programma's FMO	26 000		26 000	4 000	30 000		30 000	V-03.30.02
b.3. PUM-programma	9 400		9 400		9 400	0 288	9 688	V-03.30.03
b.4. – Bevordering van de export van ontwikkelingslanden (CBI)	11 500	2 200	13 700		13 700		13 700	V-03.30.04
– ITC-bijdrage via CBI	2 000		2 000	1 000	3 000		3 000	V-03.30.07
b.5. – Wet Herverzekering Investerings (WHI)	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.	IX-B
– Particuliere Ontwikkelings en Participatie Maatschappijen (POPM)	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.	V-03.30.08
b.6. Ontwikkelingsrelevante export-transacties								
– leningen	0 684	10 567	11 251		11 251		11 251	V-03.22.03
– schenkingen	115 000		115 000	– 15 200	99 800	– 17 800	82 000	V-03.30.06
b.7. Bedrijfsmatige technische bijstand	2 000		2 000	– 0 500	1 500		1 500	V-03.30.05
c. Internationaal onderwijs								
c.1. Medefinanciering van Hoger Onderwijs Samenwerking (M.H.O.)	38 000		38 000	2 000	40 000	0 038	40 038	V-03.37.01
c.2. Directe steun aan opleidingsinstituten in ontwikkelingslanden (DSO)	27 400		27 400	– 0 100	27 300	– 2 675	24 625	V-03.37.02
c.3. Samenwerking met Internationaal Onderwijs Instituten (S.I.O.)	67 556		67 556	1 784	69 340	– 2 970	66 370	V-03.37.03 VIII
d. Betalingsbalanssteun en schulden – begrotingsleningen(consolidaties) –	99 683	72 332	172 015	76 450	248 465	121 173	369 638	V-03.32.01
	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.	V-03.32.02
e. Noodhulp								
e.1. Humanitaire noodhulp	265 000	30 000	295 000	74 020	369 020		369 020	V-03.33.01
e.2. Noodhulp niet-DAC-landen	10 000		10 000		10 000	– 0 500	9 500	V-02.06
e.3. Activiteiten m.b.t. mensenrechten en democratiseringsprocessen	11 000		11 000		11 000	– 2 000	9 000	V-03.33.03
f. Deskundigenprogramma's								
f.1. Voorbereiding/opleiding en begeleiding	9 000		9 000	– 1 400	7 600		7 600	V-03.05.01
f.2. Uitzending deskundigen	107 800		107 800	– 10 300	97 500		97 500	V-03.05.02
g. Programma-ondersteuning en -vernieuwing								
g.1. Project- en programma-voorbereiding en begeleiding	3 500		3 500	– 0 600	2 900	– 0 900	2 000	V-03.34.01
g.2. KAP-programma	18 000	1 000	19 000	– 1 500	17 500		17 500	V-03.34.02
g.3. Gemeente-initiatieven en kleine plaatselijke activiteiten	6 000		6 000		6 000	– 0 075	5 925	V-03.34.03
g.4. Doelbijdragen en speciale activiteiten								
– culturele programma's	3 000	0 500	3 500		3 500	0 065	3 565	V-03.34.04
– communicatieprogramma	4 000		4 000	1 400	5 400	0 250	5 650	V-03.34.05
– doelbijdragen en overige	12 500	2 000	14 500		14 500	– 2 277	12 223	V-03.34.06
– Ondersteuning kinderen in moeilijke omstandigheden (K&O)	2 000	0 500	2 500		2 500	– 0 057	2 443	V-03.34.07
Totaal categorie I	1 238 023	121 049	1 359 072	99 554	1 458 626	83 260	1 541 886	

CATEGORIE II: Landenprogramma's (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a. Landenprogramma								
a.1. Landenprogramma Azië- en Oost Europa								
– Azië	322 000	7 315	329 315	40 000	369 315	– 30 615	338 700	V-03.46.01
– Centraal Aziatische Rep. & Oost Europa								
– bilateraal	62 500	17 000	79 500		79 500	12 000	91 500	V-03.46.02
– multilateraal	12 500		12 500		12 500		12 500	XIII
a.2. Landenprogramma Afrika								
– leningen-	0 486		0 486		0 486		0 486	V-03.22
– schenkingen-	650 000	54 000	704 000	2 000	706 000	– 1 700	704 300	V-03.47
a.3. Landenprogramma Latijns Amerika	149 000		149 000	– 3 000	146 000	– 3 500	142 500	V-03.48
b. Hulp aan Suriname	140 871		140 871	– 50 871	90 000		90 000	V-03.08
Garanties Suriname	4 129		4 129		4 129		4 129	V-03.43
Totaal categorie II	1 341 486	78 315	1 419 801	– 11 871	1 407 930	– 23 815	1 384 115	

Specificatie Azië (IIa.1)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995
Bangladesh	80 000		80 000	– 3 000	77 000	– 6 700	70 300
India	133 000		133 000	28 300	161 300	– 9 800	151 500
Pakistan	48 000		48 000	2 000	50 000	– 3 700	46 300
Overig Azië	61 000	7 315	68 315	12 700	81 015	– 10 415	70 600
Totaal Azië	322 000	7 315	329 315	40 000	369 315	– 30 615	338 700

Specificatie Afrika (IIa.2)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995
regio Nijl en Rode Zee							
– lening	0 486		0 486		0 486		0 486
– schenking	157 000	10 000	167 000	2 000	169 000		169 000
regio Sahel en overig West Afrika	149 000		149 000	10 000	159 000		159 000
regio Oost Afrika	186 000		186 000	– 10 000	176 000		176 000
regio Zuidelijk Afrika	148 000	40 000	188 000		188 000		188 000
Overig Afrika	10 000	4 000	14 000		14 000	– 1 700	12 300
Totaal Afrika – lening-	0 486		0 486		0 486		0 486
Totaal Afrika – schenkingen-	650 000	54 000	704 000	2 000	706 000	– 1 700	704 300

Specificatie Latijns Amerika (IIa.3)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995
regio Midden Amerika	74 000		74 000	– 3 000	71 000	– 1 000	70 000
regio Andes	75 000		75 000		75 000	– 2 500	72 500
Totaal Latijns Amerika	149 000		149 000	– 3 000	146 000	– 3 500	142 500

CATEGORIE III: Ontwikkelingsfinanciering via internationale organisaties (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a. Multilaterale fondsen en programma's								
– VN-ontwikkelingsprogramma (UNDP)	160 000		160 000	5 000	165 000		165 000	V-03.36.01
– VN-kapitaalontwikkelingsfonds (UNCDF)	10 000	– 0 600	9 400	5 600	15 000		15 000	V-03.36.02
– VN-bevolkingsfonds (UNFPA)	64 000	0 300	64 300	5 000	69 300		69 300	V-03.36.03
– VN-kinderfonds (UNICEF)	37 000		37 000	5 000	42 000		42 000	V-03.36.04
– VN-vluchtelingenprogramma (UNHCR)	43 000		43 000	3 000	46 000		46 000	V-03.36.05
– VN-vluchtelingenprogramma (UNRWA)	9 000		9 000	1 000	10 000		10 000	V-03.36.06
– Wereldvoedselprogramma en Internationale noodvoedselhulp-reserve (WFP/IEFR)	72 500		72 500		72 500		72 500	V-03.36.08
– Speciale programma's	40 200	0 300	40 500	16 000	56 500	– 12 700	43 800	V-03.36.09
– OS-bijdrage in contributies VN-vredesoperaties in ontwikkelingslanden	61 250		61 250	18 750	80 000	0 660	80 660	V-03.36.10
b. Multilaterale financiële instellingen								
– Wereldbank (IBRD)	–		–		–		–	IX-B
– Internationale Ontwikkelings Associatie (IDA)	421 365		421 365	– 54 705	366 660	20 890	387 550	IX-B
– Internat. Financieringsmaatschappij (IFC)	9 274		9 274	– 1 004	8 270		8 270	IX-B
– Multilateraal Agentschap voor Investeringsgaranties (MIGA)	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.	IX-B
– Regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen	93 380		93 380	– 25 201	68 179	– 4 640	63 539	IX-B
– Caribisch Ontwikkelingsfonds	4 070		4 070		4 070		4 070	V-03.12.01
– Int.Fonds voor Agrarische Ontwikkeling (IFAD)	4 984		4 984	0 116	5 100		5 100	V-03.12.02
– Uitbreiding struct.aanpassingsfac. (ESAF/IMF)	27 500		27 500		27 500		27 500	V-03.12.03
c. EG-hulpverlening								
– Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)	256 000	– 41 400	214 600	– 24 100	190 500	1 537	192 037	V-03.11
– Samenwerking met ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Azie	49 800		49 800	– 2 100	47 700		47 700	EU
– Middellandse Zee-gebied	56 200		56 200	– 1 000	55 200		55 200	EU
– Noodhulp en specifieke maatregelen tot samenwerking met ontwikkelingslanden	99 200		99 200	29 400	128 600		128 600	EU
– Voedselhulp	66 500		66 500	– 4 100	62 400		62 400	EU
– Samenwerking met Midden- en Oost-Europa en onafhankelijke staten ex Sovjet Unie	100 000		100 000		100 000		100 000	EU
d. – Gemeenschappelijk Grondstoffenfonds	6 973		6 973		6 973	– 0 006	6 967	V-03.12.04
– Financiering grondstoffenvoorraden	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.	V-03.12.05
– Ontwikkelingsprojecten m.b.t. grondstoffen	0 900		0 900	0 100	1 000	– 0 685	0 315	V-03.12.06
Totaal categorie III	1 693 096	– 41 400	1 651 696	– 23 244	1 628 452	5 056	1 633 508	

CATEGORIE IV: Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a. Medefinancieringsprogramma	436 600	9 635	446 235	4 600	450 835		450 835	V-03.13.01
b. Programma Voedselzekerheid en Voedingsverbetering (VPO)	30 000		30 000		30 000		30 000	V-03.13.02
Totaal Medefinancieringsprogramma	466 600	9 635	476 235	4 600	480 835		480 835	
c. Programma Personele Samenwerking met Ontwikkelingslanden (PSO)	29 800		29 800	3 000	32 800		32 800	V-03.13.03
d. Medefinancieringsprogramma van de Vakbonden (VMP)	20 000		20 000	- 2 000	18 000		18 000	V-03.13.04
e. SNV-programma								
e.1 Uitzendingen	84 000		84 000	- 3 000	81 000		81 000	V-03.14.01
e.2 KSP-programma (kleine SNV-projecten)	3 000		3 000		3 000		3 000	V-03.14.02
e.3 Overige uitgaven	1 030		1 030		1 030		1 030	V-03.14.03
Totaal categorie IV	604 430	9 635	614 065	2 600	616 665		616 665	

CATEGORIE V: Samenwerking met de Nederlandse Antillen en Aruba (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a. Samenwerkingsprogramma's*	211 547	32 252	243 799	0 998	244 797	- 41 085	203 712	IV/VIII
* incl.bandbreedte ex 1992	- 0 075		- 0 075		- 0 075	0 075		
ex 1993	0 577		0 577		0 577	- 0 577		
ex 1994	p.m.	32 252	32 252	0 998	33 250	- 33 250		

CATEGORIE VI: Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking (in duizenden guldens)

	Begr. 1995	Eerste wijz.	Saldo 1995	Tweede wijz.	Saldo 1995	December- brief	Saldo 1995	Begr.hfd. st./art.
a.1. Subsidies en bijdragen t.b.v. opvang en begeleiding van buiten- landse werknemers en (voorma- lige) Rijksgenoten	117 600		117 600		117 600		117 600	XV/XVI Gem.fonds
a.2. Opvang in Nederland van toegela- ten vluchtelingen	24 740		24 740		24 740		24 740	V-03.15.01/02
a.3. Opvang in Nederland van asiel- zoekers								
– Directe kosten van opvang	420 200		420 200		420 200		420 200	V-03.15.03/06
– Onderwijs t.b.v. asielzoekers	75 000		75 000		75 000		75 000	VIII/XIV
c.1 – Rentesubsidies en apparaats- kosten								
– NIO-	308 000	– 20 000	288 000	– 10 000	278 000	– 10 924	267 076	V-03.17.01/02
– FMO-	5 000		5 000		5 000		5 000	V-03.17.03
c.2 Garantiebetalings(minus ont- vangsten)								
– uit hoofde van hulpleningen NIO	35 000		35 000		35 000	– 10 000	25 000	V-03.22/23
– uit hoofde van EIB-leningen	p.m.			1 125	1 125	0 803	1 928	IXB
d. Internationale apparaatskosten								
– VN en haar gespecialiseerde organisaties	81 741	– 1 759	79 982	0 222	80 204		80 204	V-02.01 XII/XIV
– OESO	1 000		1 000		1 000		1 000	V-02.03.01
e. Nationale apparaatskosten								
– personele en materiële kosten geïntegreerde dienst (DBZ)	303 232	6 197	309 429	3 914	313 343		313 343	Div. V
– kosten Inspectie Ontw.samen- werking (IOV)	3 500		3 500	0 400	3 900		3 900	V-03.19
– kosten accountantscontrole OS-activiteiten	3 000		3 000		3 000	0 162	3 162	V-01.01.03
f. Subsidies aan instituten en cursus- sen van internationaal onderwijs en onderzoek	123 310	1 831	125 141	3 190	128 331	0 587	128 915	Div.V/VIII, XI en XIV (zie annex I)
g. Voorlichting, bewustwording en advisering inzake Ontwikkelingss- amenwerking								
– Nat.Comm.Voorlichting en Bewustwording (NCO)	17 200		17 200		17 200		17 200	V-03.21.01
– Voorlichtingsactiviteiten OS	3 500		3 500	0 180	3 680	0 020	3 700	V-03.21.02
– Sam Sam en IS/Scherpenzeelsticht.	5 500		5 500	– 0 180	5 320	0 019	5 339	V-03.21.05
– Natuur- en Milieu-educatie (NME)	2 000		2 000		2 000	– 0 047	1 953	V-03.21.03
– NAR en RAWOO	0 700		0 700	0 110	0 810	– 0 121	0 689	V-03.21.04
h. Overige uitgaven inzake samen- werking met de Nederlandse Antillen en Aruba	30 055		30 055		30 055	– 3 915	26 140	IV
Rentesubsidies Ned.Antillen en Aruba	34 300		34 300		34 300		34 300	IV
Totaal categorie VI	1 594 578	– 13 731	1 580 847	– 1 039	1 579 808	– 23 416	1 556 389	